

Slovo k povzbuzení na úterý 19. ledna 2021, na úterý 2. týdne v mezidobí
Biblická čtení: Žid 6,10-20; Ž 111; Mk 2,23-28

Milé sestry, milí bratři,

pokračujeme v našich pokusech o rozjímání nad jednotlivými úryvky z Listu Židům. Ten dnešní je již ze 6. kapitoly.

Kdybychom mu chtěli dát nějaký redakční titulek, nadpisek, možná bychom ho nazvali jako „Povzbuzení k důvěře“ anebo ještě lépe jako „Povzbuzení k naději“ (v českém ekumenickém překladu má celá kapitola nadpis „Varování před ochabnutím“, což je také příznačné).

Kdybychom navíc hledali ještě nějaké klíčové slovo dnešního úryvku, asi bychom – vedle třeba ještě několika dalších jako „důvěra“ anebo „věrnost“ – nezapomněli na slovo „naděje“ (řecky *eplis*, latinsky *spes*).

Naděje je krásnou přirozenou lidskou ctností, každý ji nějak zná ze svého života. Docela bez naděje vlastně ani nelze žít, naděje dává smysl, proč žít dál a o něco se v životě ještě snažit, o něco usilovat, anebo něco těžkého snášet.

Naděje je zároveň je jednou ze tří Božských ctností, tedy těch, které jsou (věřícímu) člověku dány, „vlity“ zvláštním nadpřirozeným Božím darem. Takováto naděje je člověku dána, aby pozdvihla jeho přirozenou lidskou naději na ještě vyšší, Božskou úroveň, aby lidskou naději vztáhla i k Božím věcem, aby dala naději vytrvat i ve všem těžkém, ve všech zkouškách, a to silou Boží.

Naděje je ze všech tří Božských ctností – narozdíl od víry nebo lásky – možná méně uchopitelná, možná i hůře představitelná, určitě méně často zmiňovaná, bude o ní bezpochyby napsáno i méně teologických traktátů. Přitom ale právě naděje – přinejmenším v jistém smyslu – je ze všech tří Božských ctností vlastně tou nejdůležitější, možná nejdůležitější i ze všech ctností vůbec...

Naděje je totiž silou všeho, života i všech jeho snah. Je i silou víry, že Bůh je a že nám chce pomoci, že mu můžeme věřit a důvěřovat jeho slovu (v tomto smyslu o naději mluvilo zvlášť dnešní čtení), je silou víry, že dodržování Božích přikázání a následování Krista má smysl, tedy i víry, že Ježíš je Boží Syn a Vykupitel, víry, že Duch svatý je náš Posvětitel, je silou víry ve věčnost, ve splnění Božích zaslíbení. Naděje je i silou lásky ve všech jejích podobách, dává lásce její sílu a vytrvalost. Naděje vlévá přesvědčení, že láska má opravdu smysl, a to za všech okolností, že jediné láska může odčinit množství našich hříchů, že právě ona je silnější než jakákoli nenávist anebo i než naše vlastní slabost.

Naděje je tedy silou života samotného, je jeho „motorem“, vnitřní silou se o něco stále snažit a důvodem, proč žít dál. Božská ctnost naděje je silou, proč svůj život nasměrovat k Bohu a dobru, proč životem směřovat k nebi.

Krásným a známým obrazem je naděje zachycena v dnešním úryvku: jako kotva. Zachytí-li se kotva pevně cíle, člověk může po jejím laně k tomuto cíli směřovat. Taková je nějak jakákoli lidská naděje (každá naděje je nějakou účastí na Božské ctnosti, i když třeba nevědomou). Ale naděje, kterou člověk má vložit v Boha, v Pána Ježíše, zvlášť. O ní čteme v dnešním úryvku, že «proniká až do samotného vnitřku nebeské velesvatyně, kam pro nás jako předchůdce vstoupil Ježíš». Proniká až k samotnému Bohu, dokonce do samotného Boha, k jeho tajemství, ke Kristu, do nebe, do věčnosti. Kristus je tím pevným bodem, o který se kotva naděje může a má pevně zachytit, lano pak konkrétní podoba, vědomí naděje.

Překrásně tuto ctnost ve svém alegorickém cyklu soch znázorňujících ctnosti a neřesti zachytil v hospitalu v Kuksu geniální barokní sochař Matyáš Bernard Braun: Naděje je mladá krásná dívka (všechny ctnosti – ale i neřesti – jsou ženy, protože jak v řečtině tak v latině jsou ženského rodu; filozofický slovník tvořili převážně muži...), která opírajíc se o kotvu hledí s důvěrou vzhůru, k nebi, odkud čeká pomoc a spásu a kam chce směřovat celým svým životem.

Prosme proto o dar naděje. Třeba každý den, při každé své modlitbě. Především o ni prosme a po ní tužme ve chvílích a situacích, kdy se nám začne zdát, že začínáme propadat malomyslnosti, beznaději, anebo ztrácet víru či lásku. Prosme o naději zejména ve chvílích a dobách těžkých.

Je-li nám pak dar naděje aspoň trochu dán, držme se jí, stoupejme po jejím laně až k Bohu. A chtějme ji také aspoň trochu dát lidem kolem sebe, hlavně takovým, kterým dar víry a naděje v Krista nebyl dán, anebo naději z různých důvodů, i třeba vlastní vinou nějak ztratili. A neberme lidem svým špatným příkladem či neuváženými řečmi jejich naději.

A nechme se k naději povzbudit i třeba dnešním „Povzbuzením k naději“ z Listu Židům...